

Emakumea versus Kirola

Charlotte Cooper

- Lehen emakumea izan zen Olinpiar Jokoetan titulu bat lortzen (Paris 1900).
- 37 urte zituenean, denbora batez bizitza familiar eskaini ondoren, Winbledona itzuli zen, 282 egunetan prestatu zen eta irabazi egin zuen.

Amazona, raid proban

- Bitan lortu du urrezko domina Munduko Txapelketan (Lexington, Terengganu).
- Urrezko eta brontzezko dominak lortu ditu Europar Jokoetan.
- Munduko eta Europako Jokoetan aldi berean urrezko domina lortu duen raid probako lehen amazona da.
- Munduko txapelduna izan zen erditu eta zazpi astetara (182 Km eginda. Kentucky).

Fanny Blankers

- Londresen (1948) lau urrezko domina:
100 metro lauak
200 metro lauak
80 metroko hesi-
lasterketa
4 x 100 m errelebo-
lasterketa.
- Izengoitia: “etxeko andre hegalaria”.

Larissa Latynina

➤ Olinpiar dominen errekorra du: 18 domina 3 urtetan.

➤ Bederatzi urre, bost zilar eta lau brontze.

Birgit Fischer

Kayakista

- Zortzi urrezko domina eta lau zilarrezko Olinpiar Jokoetan.
- Olinpiar Jokoetan domina gehien lortu dituen bigarren emakumea da (Larissa Latyninaren atzetik)

Almudena Cid

Edurne Pasaban

Eneritz Iturriaga

Joane Somarriba

Josune Bereziartui

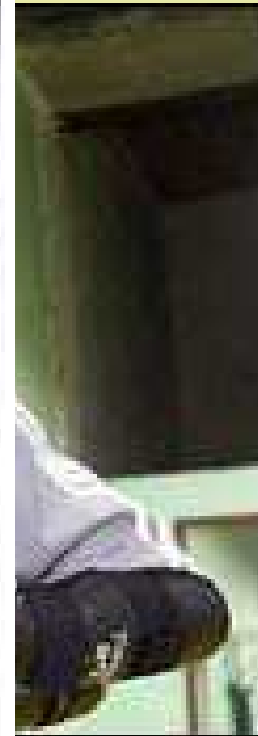
Sara Attar

Wojdan Shaherkani

Sara Khoshjamal Fekri

Nadia Comaneci

- Hiru urrezko domina lortu zituen Montrealen; bi Moskun.
- Txapelduna izan zen barra paralelo asimetrikoetan, oreka-barran eta lurrean.
- 14 urte bakarrik zituenean, akatsik gabeko puntuazioa lortu zuen lehen gimnasta izan zen: 10 puntu eman zizkioten epaileek.

Marie-Jo Pérec

Errekor zerrenda
luzea du, besteak
beste,
Munduko lehen
atleta izan zen, bai
gizonen bai
emakumeen artean,
400 metro laueta
urrezko domina bi
aldiz jarraian
irabazten.

Steffi Graf

- Lehen postua lortu zuen, eta hari eutsi zion 378 astez.
- Slam Nagusiko 22 titulu ditu. 1988an, Seulen urrezko domina irabazi zuen emakumezkoen banakakoan, eta brontzea, bikotetan.
- Zilarrezko domina lortu zuen Bartzelonan banakakoan.

Olga Kórbut

- Lau urrezko domina eta bi zilarrezko lortu zituen.
- Gimnastika artistikoan mugimendu berriak sartu zituen, besteak beste:

“Kórbut jauzia”

Oreka-barran airean atzerantz jauzi arriskutsua egitean datza.

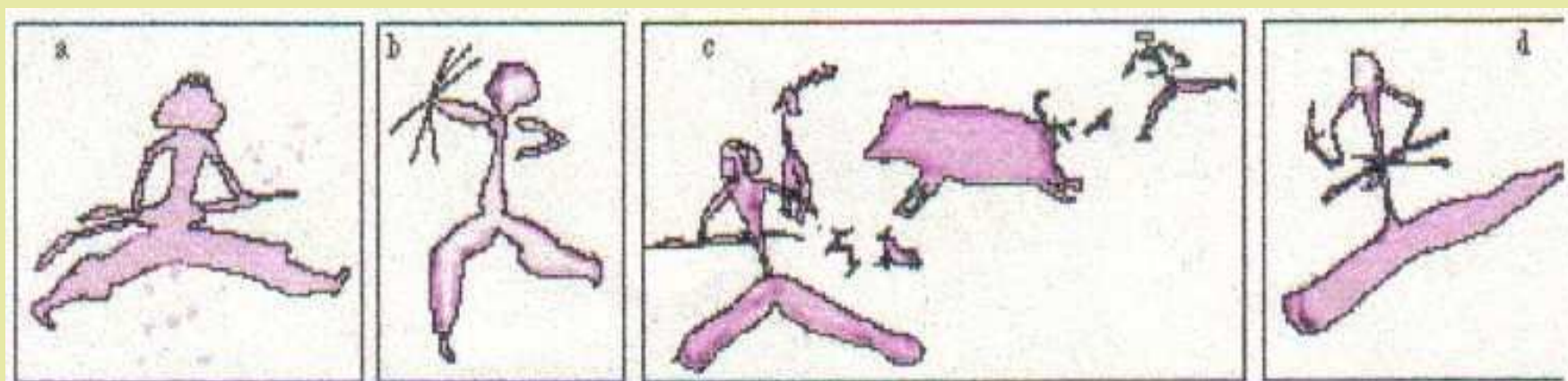
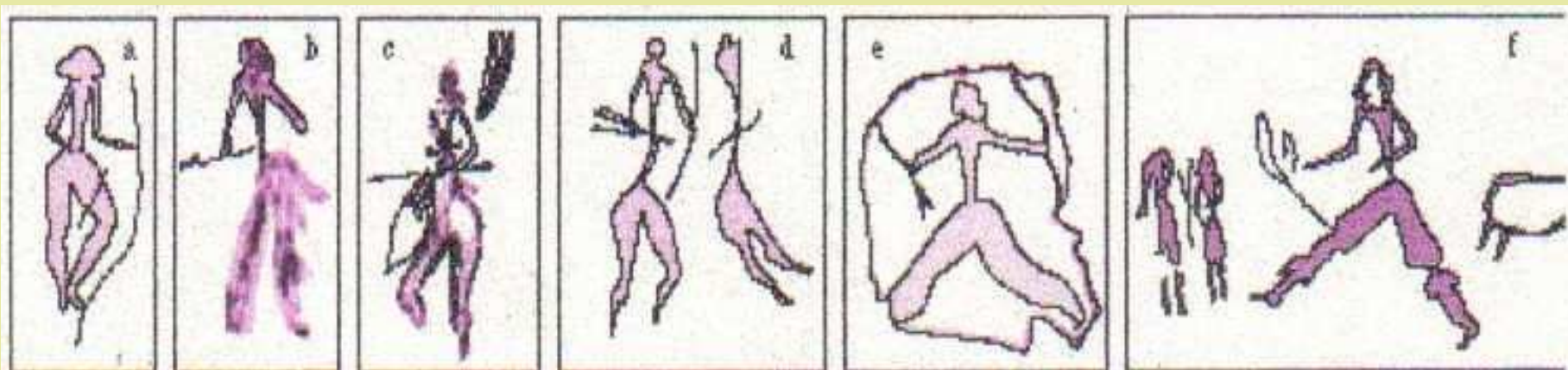
Caster Semenya

- Urrea 800 metro laueta
(Berlingo Munduko Atletismo Txapelketan).

Gizonezko kirolariei inoiz egiten ez zaizkien test genetikoek estigmatizatu zuten.

Zer kirol dira? Nork egiten ditu?

asimetrikoa

Genero bakoitzari kontrako ezaugarriak esleitzen zaizkio.

hierarkikoa

Maskulinitzat jotako ezaugarriak, prestigio handigoa, balio handiagoa, garrantzi handiagoa... dute.

Sistema sexista indartzen duten estereotipoak erabiltzen dira
(kontrakoak dira, ezinbestean, beti izan dira horrela...)

Indartsua
Lehiakorra
Ausarta
Adimentsua
Jatorra
Arrazoia gidatzen du
Teknologia gidatzen du
Zientzia gidatzen du
Boterea hobeto gidatzen du
Agresibitatea hobeto gidatzen du

Ahula
Ez lehiakorra
Beldurtia
Argia
Bekaiztiagoa eta gezurtiagoa
Sentimenduak gidatzen ditu
Estetika gidatzen du
Harremanak eta zainketa gidatzen ditu
Gidatzen du, baina botere pribatua soilik
Enpatia gidatzen du

Zer deskribapen dagokio pertsona kirolari bat
ulertzeko moduari?

Zer da kirola eta zer izan beharko litzateke?

Nola banatzen da boterea?
Nork erabakitzen du?

Nola banatzen da balioa?
Nork jasotzen du prestigio
handiagoo, ordainsari
handiagoo...?

Espazio sinbolikoa

- Kirolean ere desberdintasun sinbolikoa dago: neskak eta emakumeak **gonbidatu egiten dituzte soilik, uzten zaienei... edo batzuetan... ez zaie uzten.**
- Presentzia desberdina da: elkarteak, kirolariak, helbideak, baliabideak...
- Baliabideak desberdinak dira: instalazioak, ekipamenduak...
- Tratua desberdina da: baliabide ekonomikoak, babesleak...

THE EVOLUTION OF MAN AND WOMAN THE GENUS HOMO

H. HABILIS

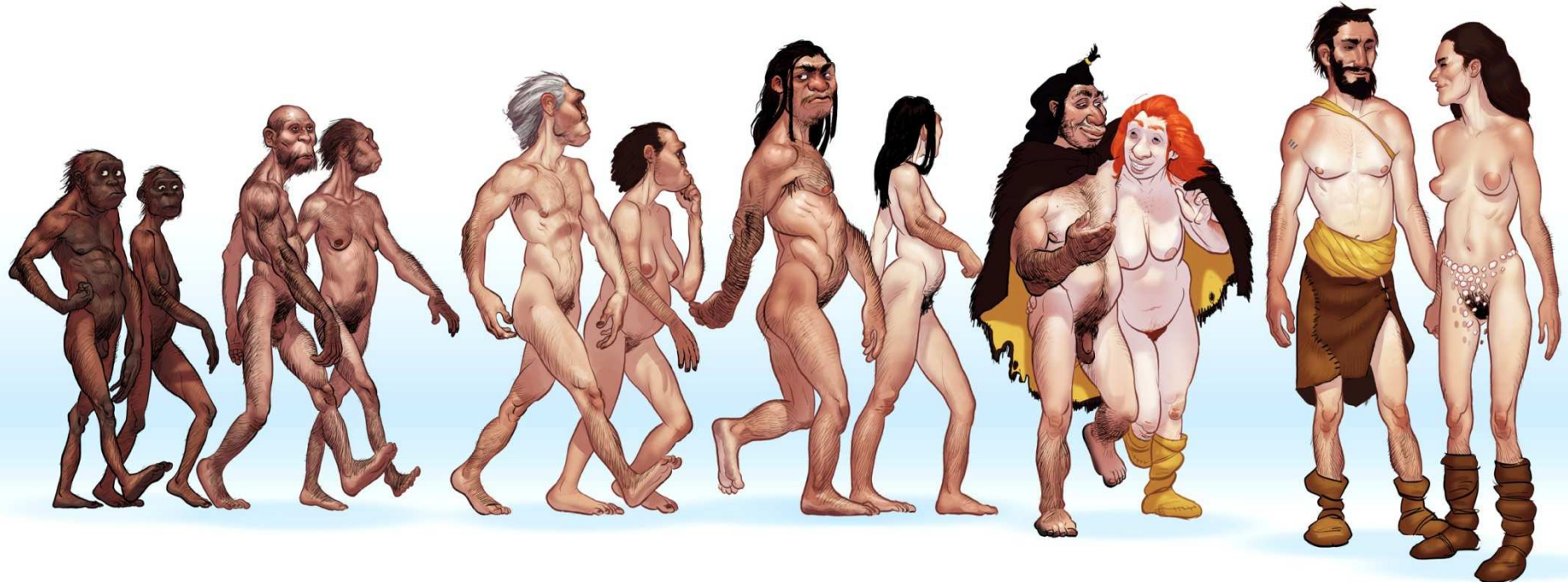
H. RUDOLFENSIS

H. ERECTUS

H. HIEDELBERGENSIS

H. NEANDERTHALENSIS

H. SAPIENS (ARCHAIC)

© Tom Rhodes 2009

Gizadiaren lorpenak gizonen esku egon direla transmititu zaigu... baita kirolean ere.

Hizkuntzaren erabilera sexista

- Baztertzailea.
- Emakumea ikusezin bihurtzen du.
- Neskek aukera bat dutela ikustea eragozten du, baita beraientzat ere (gonbidatu hutsak dira, eta batzuetan baino ez).

Kirola **gizarte-balioak**
transmititzen dituen
adierazpide bat da. Hori dela
eta, **nortasuna ere sortzen du.**

Esplizituki edo inplizituki ageri diren
irizpide sexistek desberdintasuna
areagotzen dute, pertsona ororen
eskubidearen aurka.

Desberdintasuna bidegabeta bada, are bidegabeagoa da desberdintasun hori betikotzen duten egiturak eta mekanismoak egotea.

Historia pixka bat?

Aurreiritziak eta desberdintasunak Grezia Klasikoaren garaitik

- Emakumeek debekuari aurre egin behar izan zioten.
 - Olinpiar Jokoak gizonezkoentzat ziren (emakumeek ezin zuten parte hartu), prestigioa gizonezkoentzat soilik izaten zen.
 - Emakumeek debekatuta zuten jokoetan parte hartzea eta ikusleak izatea (gizonezkoak biluzik egoten ziren).
 - Aparteko lehiaketa batzuk sortu ziren emakumeentzat, bigarren mailakoak eta gizartean inolako garrantzirik ez zutenak.
 - Emakumeek ezkongabeak izan behar zuten, biluzik joaten baitziren. Emakume ezkondu batek parte hartzen bazuen, heriotza-zigorra ezartzen zitzaion.
- * Ezkontzak gizonezkoen arteko merkataritza-hitzarmenak ziren. Emakumeen iritziak eta borondateak ez zuen ezer balio.

Gure historian zehar, pentsatu izan da kirola egitea desegokia zela emakumezkoentzat, esparru pribatuaz arduratu behar zutela, eta emakumeen intereseak lotuta egon behar zutela senarraren zerbitzura egotearekin, seme-alaben zainketarekin, lan estetikoekin eta zenbait lan artistikorekin.

- Pierre de Coubertinek Olinpiar Joko modernoak ezartzea erabaki zuen (1896. urtean), eta ez zuen onartu emakumeek parte hartzea. Emakumezkoen kirola beti desegokia zela argudiatu zuen, eta ez zela oso estetikoa.

1900

Olinpiar Joko hauetan hartu zuten
parte lehen aldiz emakumeek.
Kirol hauetan hartu zuten parte:

- Tenisa (Charlotte Cooper)
- Golfa
- Croqueta (ikusle bakarra izan zuten)

Hainbat hamarkadatan

Duela oso gutxi arte, emakumezko kirolariak edertasuna, estetika eta adierazpen artistikoa nabarmentzen zen kirolean soilik gailentzen ziren; laburbilduz, tradizionalki femeninotzat hartzen ziren jardueretan.

Hala ere, emakumezko kirolari batzuek kirol horietan nabarmen gailendu badira ere, kirol horiei ez zaie eman maskulinoagotzat jotako kirolei ematen zaien prestigioa:

FUTBOLA

GIMNASTIKA ERRITMIKOA

Frankismoaren garaian, sekzio femeninoak etxeko lanak egitea gomendatzen zuen: “gimnastika” hoberena omen zen, emakumeen beharretara gehien egokitzen zena.

Legeak sortu behar izan dira, emakumeak berdintasunez parte hartu ahal izan dezan.

1994 **Brightoneko Aitorpena**

82 herrialdeetatik etorritako 280 kirol-delegazioren arteko 4 eguneko topaketa.

- Kirolaren esparruan emakumearen presentzia aztertzeko.
- Emakumezko kirolarien egoera kontinente guztietan hobetuko zuen estrategia bat egiteko.

Brightoneko Aitorpena

- Emakumeak kirolean, esparru eta alderdi guztietan parte hartzea sustatzeko oinarrizko printzipioak.
- Jarduketa-ildoak kirolaren esparruan, ekitatea eta berdintasuna integratzeko, eta giza eskubideen errespetuan aurrera egiteko.

Jarduketa-ildoak

- Instalazioen erabilera.
- Eskolako kirola.
- Parte-hartzearen garapena.
- Goi-mailako kirola.
- Zuzendaritza-batzordeak.
- Ikerketak.
- Informazio-hornikuntza.
- Baliabideak eta nazioarteko kooperazioa.

“Estatuek eta gobernuek beharrezko ahalegin guztiak egin behar dituzte, kirolaren kargura dauden erakunde eta organizazio guztiek Nazio Batuen Gutuneko, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsaleko, eta Emakumearen aurkako bereizkeria mota guztiak ezabatzeke Nazio Batuen Konbentzioko xedapenak betetzen dituztela ziurtatzeko. (...) Baliabideak, boterea eta ardura zuzen banatu behar dira eta sexu-bereizketarik gabe, baina esleipen bakoitzak emakumeen eta gizonen eskura dauden abantailen arteko ezin justifikatuzko desorekak zuzendu behar ditu.”

Atxikipenak

Este documento recoge la adopción formal de la Declaración de Brighton por el Consejo Superior de Deportes de España en Madrid el 6 de marzo de 2012.

El Consejo Superior de Deportes de España, como órgano rector para temas deportivos, aprobó el 29 de enero de 2009, el Manifiesto por la Igualdad y la Participación de la Mujer en el Deporte.

Windhoekeko Ekintzarako Deialdia

- Brightoneko printzipio berak ditu oinarri.
- Nazioarteko loturak ezartzen ditu.
- Gobernu eta gobernu kanpoko erakundeak, taldeak, foroak eta banakoak inplikatzen ditu, emakumeak kirolaren esparruan aurrera egiteko eragin dezaketenak (UNESCO, MOE, Europako Kontseilua, Commonwealtheko gobernu-buruak, Amerikako Estatu Erakundea, NBO...)
- Kontzientziazio ekintzara bide emateko eskatzen du.
- Koordinazioa, estrategiak eta jagoletza, politika-praktikak abian jartzeko.

Euskal Autonomia Erkidegoko 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa

III. Titulua

Artikulu hauetan, administrazioaren lana arautzen da, zenbait kultura- eta gizarte-esparrutan genero-berdintasunerako eskubidea babesteko eta sustatzeko.

*“24. artikulua: **Euskal herri-administrazioek sustatu behar dute emakumeen eta gizonen presentzia orekatua** izan dadila profesionalen, enpresaren, gizarte-ekonomiaren, sindikatuen, politikaren, kulturaren eta bestelako arloetako elkarte eta erakundeen zuzendaritzako organoetan.*

Horretarako, gehitu edo egokitu ahal izango dituzte elkarte eta erakundeei adierazitako helburua betetzearen arabera dagozkien diru-laguntzak.

*Euskal herri-administrazioek **ezin izango diete inolako laguntzarik eman** kideak aukeratzeko prozesuan edo lan-jardunean sexuaren ziozko bereizkeria eragiten duten elkarte edo erakundeei.*

*Lege honetan aipatzen diren helburuak lortzeko asmoz eratutako **elkarteak bultzatuko dituzte** euskal herri-administrazioek. (...)*”

“25. artikulua: *Euskal herri-administrazioek, bakoitzak bere eskumen-eremuan, beharrezkoak diren neurriak hartu behar dituzte, bai sexuaren ziozko bereizkeria saihesteko, bai sustatzeko emakumeek zein gizonek parte hartzeko aukera eta partaidetza orekatua izan dezatela Euskal Autonomia Erkidegoaren esparruan izaten diren kultura-jarduera guztietan.*

Debekatu egiten da *emakumeek gizonekiko berdintasunean parte hartzea onartzen ez duten edo oztopatzen duten kultura-jarduerarik antolatzea eta egikaritzea gune publikoetan.*

*Kultura-jardueraren batean –hor sartuta jai kutsukoak, artistikoak, kirolekoak, eta euskararen normalkuntzaren arlokoak– sexuaren ziozko bereizkeria egiten bada, **euskal herri-administrazioek ezin izango diote jarduera horri inolako laguntzarik eman, edo administrazio horien ordezkariak ezin izango dute jarduerotan administrazioaren ordezkari gisa parte hartu.***

*Euskal herri-administrazioek neurri egokiak hartu behar dituzte kirol-modalitate guztietan emakumeek eta gizonek **tratu-** eta aukera-**berdintasuna izango dutela bermatzeko.***

*Euskal herri-administrazioek emakumeen nahiz
gizonen kirol-jarduerei laguntzea sustatuko dute,
bietako edozein gutxiengoa den modalitateetan.
Halaber, gehitu egingo dira emakumeak
gehiengoa diren kirol-modalitateentzako laguntza
publikoak.”*

Hau proposatzen da:

Kirol-erakundeei emandako diru-laguntzen oinarriak eta baremazioak berrikustea, Euskal Autonomia Erkidegoko 4/2005 Legeren, otsailaren 18koaren, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoaren 3., 24, eta 25. artikulua betetzeko.

Legezko esparru horren arabera...

Ez zaio diru-laguntzarik eman behar **sexuaren ziozko bereizkeria egiten duten erakundeei**, eta **sexuaren ziozko bereizkeria egiteagatik administrazio**-zehapena edo zigor **penala** jaso duten **pertsona fisiko edo juridikoei**, dena delako zehapen edo zigorrak dirauen denboran.

Legezko esparru horren arabera...

- Genero-kontuei buruzko puntuen kopurua parekatu egin behar da beste kontu batzuei ematen zaizkien puntuen kopuruarekin, diru-laguntzak arautzen dituzten udal irizpideetan.
- Ez da sartu behar generoaren aldagaia beste aldagai batzuekin batera puntuak ematen dituen multzo berean. Adibidez: sexu-arrazoiengatik bereiz daiteke, baina beste nazionalitate batzuetako pertsonekin partidak antolatu. Udalerrian bigarren jarduera hori saritzen bada eta atal berean sartuta badago, erakundeak diru-laguntza jasoko luke horrengatik, sexuaren ziozko bereizkeria egin arren. Generoaren aldagaia banandu egin behar da gainerakoetatik, eta gauza guztien gainetik, kontuan izan behar da sexuagatiko bereizkeriak egiteak edozein diru-laguntza jasotzea eragozten duela.

Hauekin lotutako eskubideak:

Sexu-osasuna eta ugaltzearen kontrola.

Haurdunaldirako eta erditzerako osasuna.

Sufragioa eta parte-hartze politikoa.

Ikasteko eskubidea.

Autonomia pertsonalerako eskubidea.

Baldintza-berdintasunean lan egiteko eskubidea.

Nork bere gorputzean agintzeko eskubidea.

Gizakitzat eta herritar osotzat hartua izateko eskubidea.

...

Emakumeen borrokari esker lortutakoak.

Borroka ahaztua

BERDINTASUNAREN AMESKERIA

Gertu dagoela dirudi, baina oso urrun dago.

Bidetik distraitu eta aldentzen gaitu.

Nekatu egiten gaitu, energia alferrik galarazten digu.

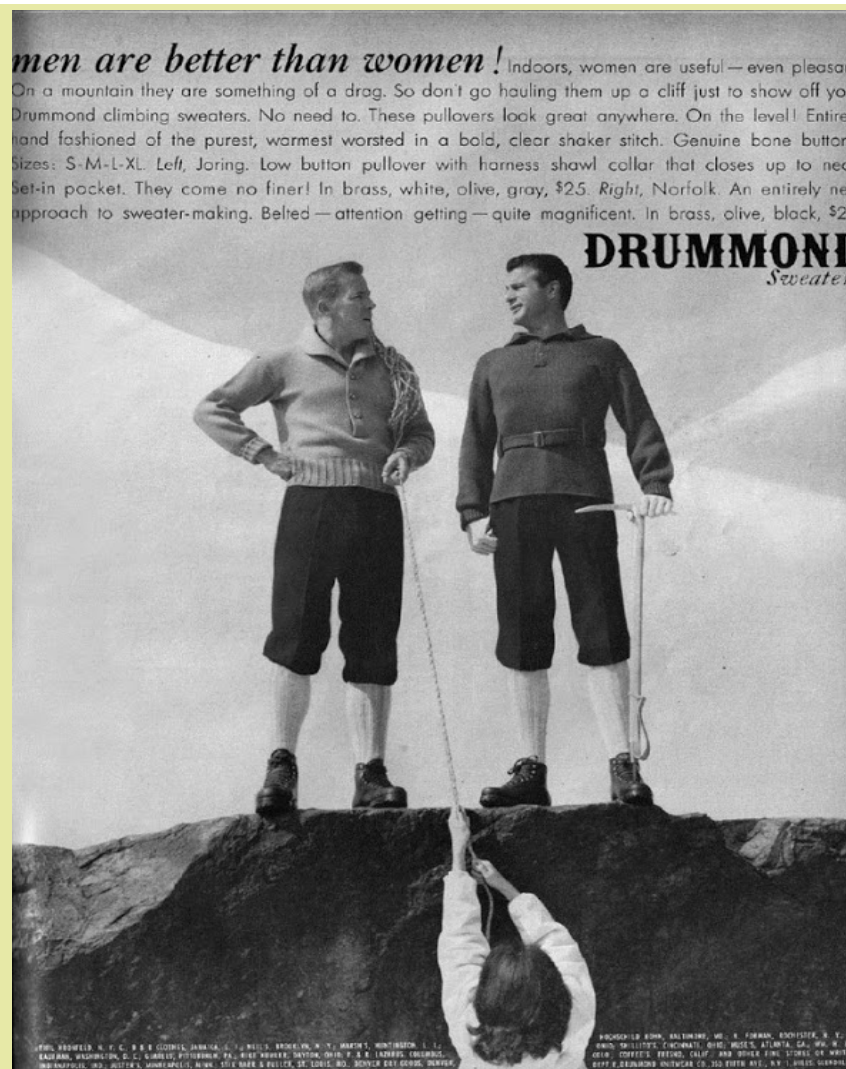
Aurrerapenak

legezko esparruan politikak
eskubideak onartzea

Mezu “politikoki zuzenak”

Mezu okerra transmititzen dute:
generoen arteko berdintasuna jada lortu da.

Legeak ez dira nahikoak. Izan ere, desberdintasuna betikotzen duten **faktore psikosozialak daude.**

Ez dira errealitatean islatzen

Oztopoak daude, gizonek
eta emakumeek
kirolean
**berdintasunezko
bizipena** izan dezaten.

Berdintasunaren aldeko
legeak betetzeko
zailtasunak daude (baita
zenbait erakunderen onarpen
esplicitua izanda ere, hala nola
NBErena).

Gure arbasoengandik
jasotako aurreiritziak eta
sinesmenak

Berdintasun formala

versus

Berdintasun erreala

Sexismoa pizten badu.... emakumeen aurkako indarkeria pizten du?

Fisikoa

Psikologikoa

Ekonomikoa

Sexuala

Egiturazkoa

Sinbolikoa

Bistakoa ez dirudien indarkeria

Indarkeria sinbolikoa

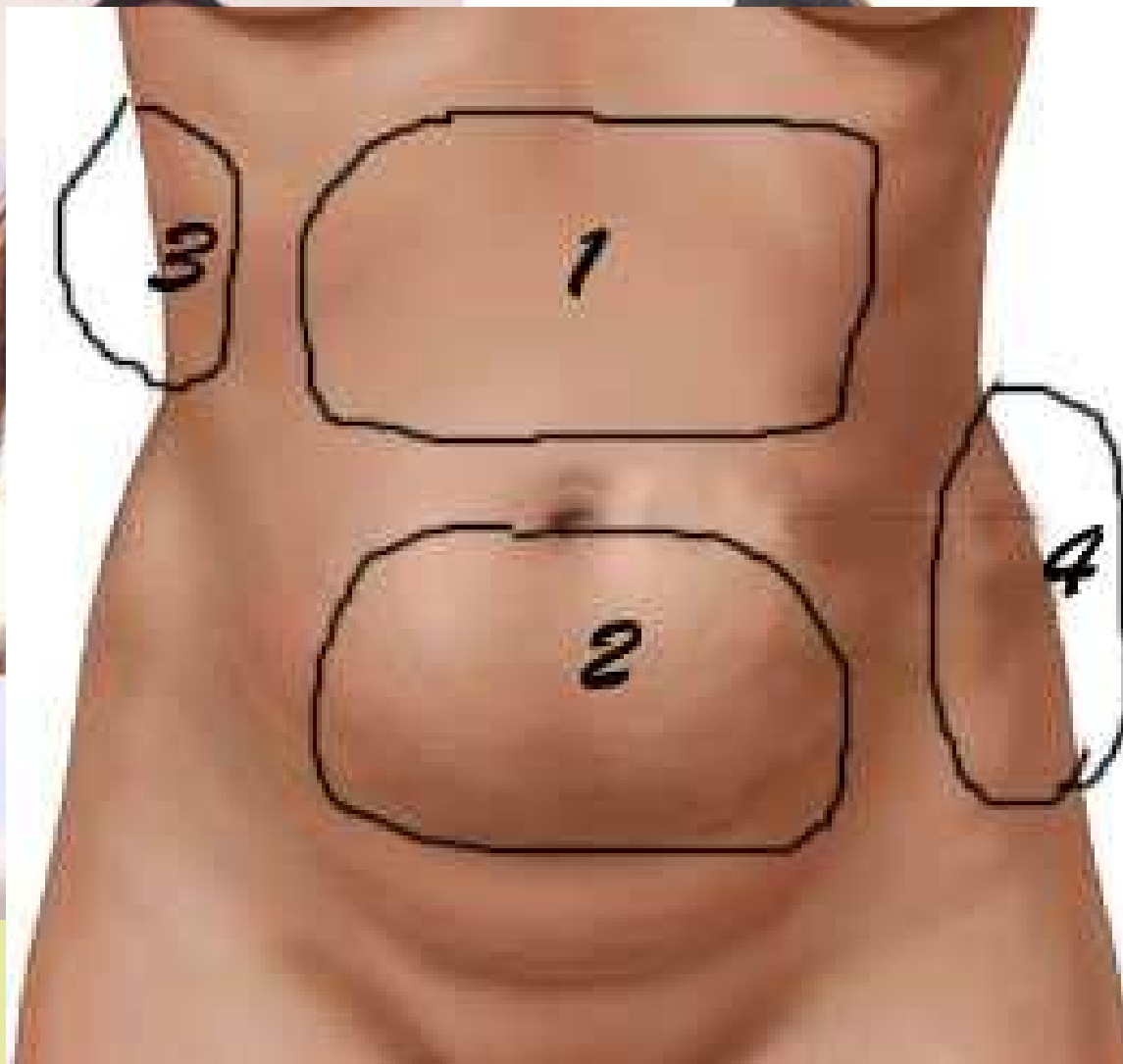
Pertzepzioaren bidez: ez da kontzientea; ez dago aukeratzeko, bereizteko... borondaterik, kanpo geratzen da.

Menderatua izan nahi den kolektiboak, indarkeria hori pairatzen duenak, indarkeria horren transmititzaile bihurtzen da azkenean: sinesmenak eta naturalizazioa.

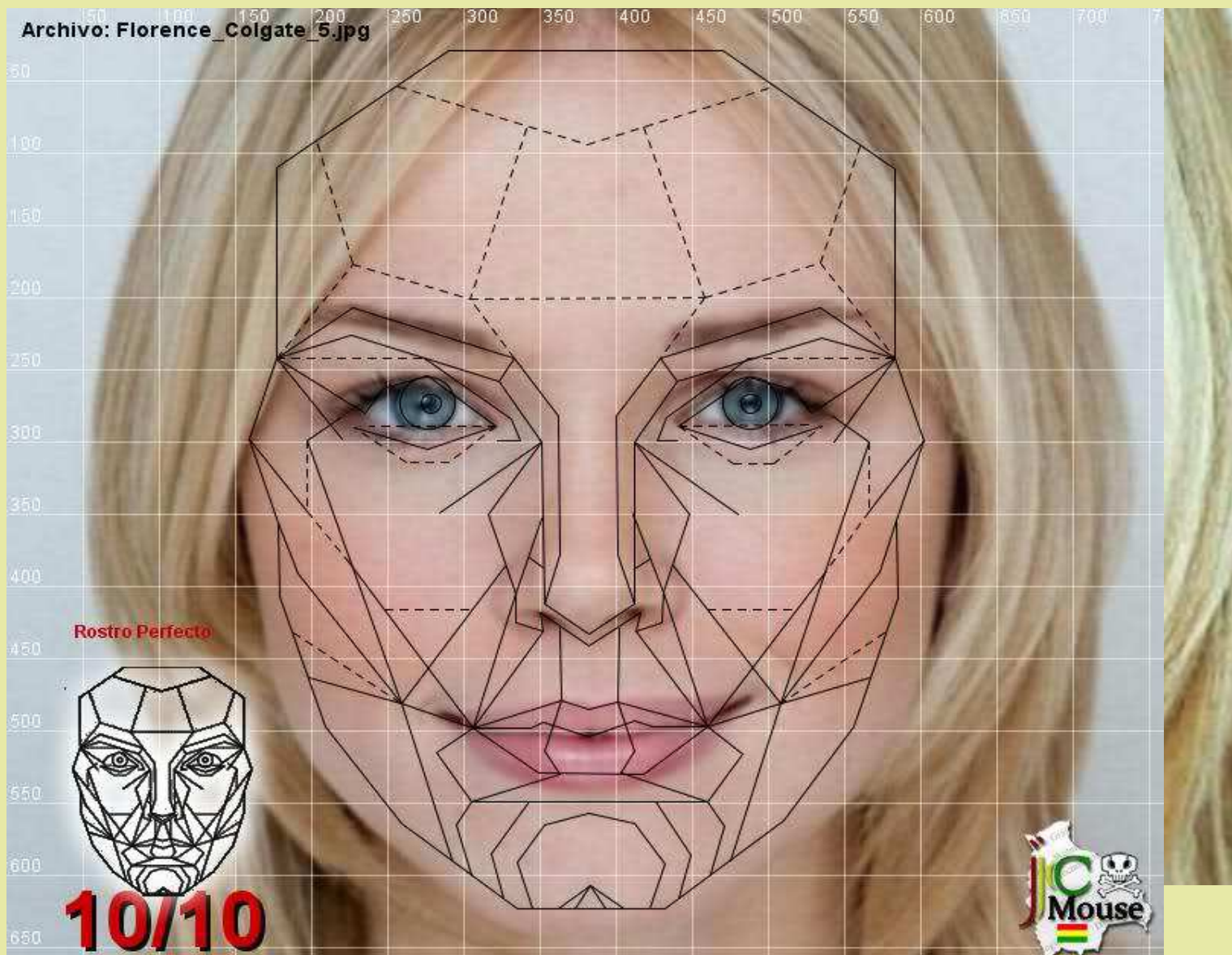
Gizarte-faktore ugariak sustatzen dute indarkeria hori, besteak beste:

- Publizitateak
- Zinemak
- Telebistak eta komunikabideek
 - Modak
 - Estetikak
 - Kosmetikak
 - Teknologiak

- Indarkeria horrek zerikusia du genero-rolekin, botere-banaketarekin eta balioarekin.
- Asimetria eta hierarkia akusatzen ditu, sexuaren arabera.
- Neurri handi batean, gorputzen aurkakoa da.
- Maleziatsua da (ez gara ohartzen).
- Konplexua eta nahasgarria da, “joko zikina” du oinarri eta.

Archivo: Florence_Colgate_5.jpg

<http://blogs.lainformacion.com/treintaymuchos/2012/02/16/hija-adolescente-obliguela-a-ver-este-corto-video-de-una-chica-guapa/>

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=qcVTLYefWKw

Sortzen

Bizkaiko Foru
Aldundia
Diputación
Foro de Bizkaia

Gorputz ideala errealaren gainetik dago.

Naturalizazioaren bidez:

gorputz errealaren pertzepzioa menderatzen
da, gorputz ideala inposatzen da eta gure
buruari inposatzen diogu ideal hori.

➤ Anorexia: 3. gaixotasun kronikoa neska nerabeen artean (1. asma, 2. obesitatea)

- 12 urtetik aurrera hasten omen da arriskua, baina gero eta kasu gehiago daude 9 urtetik aurrera.
- Kasuen % 90, 12-21 urte bitarteko neskak.
- 15 urtetik aurrera: 4tik 1ek jan neurria pisu-arazoak izan barik.

Bigorexia edo muskulu-dismorfia

Nazioarteko komunitate medikoak ez du onartu gaixotasun gisa. Asaldura emozionala esaten zaio, eta batez ere gizon gazteei eragiten die (18-35 urte)

Bigorexiaren intzidentzia hamar mila pertsonatik laukoa da.

DÍEZ MINTEGUI, Mari Carmen and HERNÁNDEZ GARCÍA, Jone Miren (2008) *¿Acaso no hay diosas en el Olimpo?. Práctica deportiva y sistema de género: apuntes de una investigación en marcha.* (Ez al dago ba jainkosarik Olinpo mendian? Kirolaren praktika eta genero-sistema: abian dagoen ikerketa bateko oharra.)

...ariketa fisikoarekin lotutako ekimenak bultzatzeko nolabaiteko baikortasunari eustea ahalbideratzen duen datu bat da. Izan ere, dirudienez, neska-mutil gazteek beren **gorputzarekin** hobeto sentitzen direla diote, jardueraren bat egitean **mugimendua nabaritzen dutenean**.

Giza eskubideak errespetatzen badira...

- Emakumeak gizakiak direla onartzen da.
- Gizakiak diren aldetik, gizonen eskubide berak dituzte.
- Sexuaren zioagatik ez direla bereizi behar onartzen da.
- Onartzen da ezin direla baimendu eskubide horren kontrako ekintzak, ez eta jarrerak ere.
- Bereizkeria hori prebenitzeko, lana egin behar dela onartzen da, bai hitzez bai ekintzaz, **txiki-txikitatik** berdintasuna sustatuz.

Eredu global eta integratzailea

- Hazkunde integrala
- Hauen garapen harmonikoa:

ADIMENA

GORPUTZA

EMOZIOAK

NORTASUN PERTSONALA

GIZARTE-ESPARRUA

Kirolaren esparrua indarkeria sinbolikoz
josita dago, eta indarkeria hori
gorputzetan, askatasunetan, aukera-
berdintasunean... eragiteko erabiltzen
da.

Jolasa

- Errealitatearen irudikapena
- Helduen jokabideen imitazioa
- Mundua ezagutzeko, ingurunean ibiltzen ikastea

Jolasa

Transmititzen
ditu

Balioak

Sinesmenak

Informazioa

Nortasunaren garapenean eragiten du

Zer ari gara transmititzen?

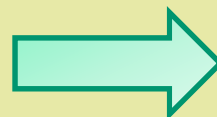
Haurrei jolas
erasokorrako bat
eskatzen diegunean, eta
hori balioztat hartzen
dugunean.

Emakume kirolarien
erreferenteak eskaintzen ez
ditugunean.

Gizartean ez denean
berba egiten emakume
kirolariei buruz.

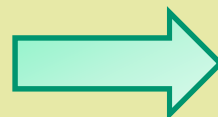
Mutilak zakarrago
entrenatzen direnean
neskak baino.

Transmisio
esplicitua

Politikoki
desegokia
Legearen
aurkakoa

Transmisio
inplizitua

**Curriculum
ezkutua**

Zalantzazko baieztapen bat: “Nahi baduzu, ez al dago oztoporik?”

Aspalditik errepikatzen da iragarki bera telebistan: neska nerabe batek bere bizikletarekin BMX egiten duela esaten digu, hasiera batean zaila izan zela, mutilen kirol bat baita, baina egun batean lehiaketa batean sartu zela eta denei irabazi ziela. Ondoren, lehiakideekin batera edalontzi bat esne txokolateatu edaten ageri da. Markaren izena gogoratzeko desio bakarraz gure burua aspertzen duten segundu apur horien ondoren, ikasbidea dator: *“nahi baduzu, ez dago oztoporik”*.

Neskato asko bat etor daitezke mezu horrekin, imitatu beharreko erreferente femenino bat eta saiatzeko arrazoiak egotearen egiaztapena. Behingoagatik, eskerrak eman behar dizkiogu publizitateari estereotipatu gabeko emakumearen irudi bat emateagatik, genero-berdintasuna eta pertsona batzuentzat horren gogaikarriak diren gai horiek guztiak sustatzeagatik. Izan ere, ez dute onartu nahi balioetan hezteari buruz ari garenik, eta aukera-berdintasuna eskubide bat denik.

Kirolaren ikuskera sexista gizarte-imaginarioan sustraitu da eta egungo kirol-praktiketan adierazten da. Hori dela eta, emakumeek *gainditu* behar dituzten hesiak eta oztopoak ez dira banakako oztopo hutsak. Banakakoa da, gehienetan, emakumezko kirolariek gizonezkoentzat pentsatutako ingurune batean eta gehienentzat kontrakoak diren baldintzetan sartzeko hartzen duten erabakia. Ingurune horietan, norberaren nekaezintasuna funtsezko faktorea da gainerakoen artean nabarmentzeko.

Hala ere, telebistako iragarkiak ez du hori guztia jasotzen. Iragarkiak ez digu beste lasterketaren berri ematen: neskak arrakasta lortzeko egin behar izan duenarena.

Duela egun batzuk, diru publikoz lagundutako telebista-kate batek berri hau eman zuen: futbol-talde batek zirko bat bisitatu zuen, eta zirkoan neska-mutil ugari dituzte zain, beren idoloak ikusi ahal izateko pilatzen direnak. Baina, a ze pena!... Neskak bakarrik joan dira, mutilek beste betebeharrak garrantzitsuagoa zituzten. Horregatik, bertaratutakoak beren izarrak ikusi gabe geratuko dira.

Esan beharra dago azken urteetan emakumezkoen taldeak garaipen gehiago lortu dituela gizonezkoen taldeak baino, nahiz eta zaila den horri buruzko informaziorik aurkitzea aipatu taldearen web-orrian. Horrez gainera, komunikabideetan garaipen horiek ia ez dute presentziarik izan.

BOTEREA

BALIOA

PRESENTZIA

ONDORIOAK

Helduen bizitzaren, gizartearen... isla den jolasa

Munduaren ikuskera sexista

Errealitatearen imitazioa/antzezpena den jolasa

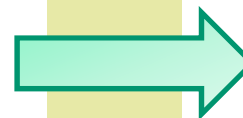

Jokabide sexistak eta matxistak indartzea

Neskak

- Ez dute erreferente femeninorik.
- Familia askotan, emakume helduek ez dute kirolrik egiten.
- Familia askotan, gizonezkoen kirola askoz ere garrantzitsuagoa da.
- Familia askotan, ez zaie modu berean laguntzen mutilek edo neskek kirola egiteko duten beharrei.
- Ideia hau sustatzen da: emakumeek kirola pisua kontrolatzeko bakarrik egiten dute, estetikarekin lotuta, ez osasunagatik edo ondo pasatzeko.

GIZONEZKOEN KIROLAREN NAGUSITASUNA

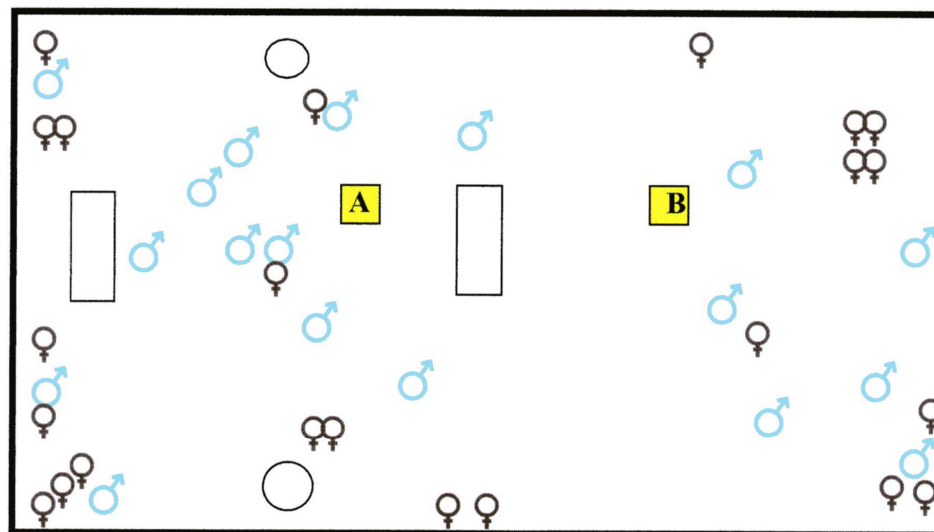

Ondorioak:

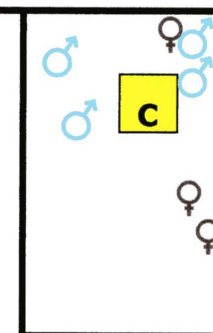
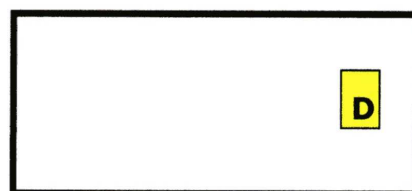
- Maskulinoa garrantzitsuagoa da.
- Mutilen jarduerarik garrantzitsuena da.
- Neskak:
 - Indarkeria eta/edo desberdintasuna gorabehera, batzuk integratu egiten dira eta gizarte-zigorra pairatzen dute: irainak, muskulu-masa gehiegi badute...
 - Gainerako neskekin enpatizatzeko zaitasuna (femeninoa dena gutxiesten dute).
 - Jarduera maskulinorik egiten ez badute: beren jarduerak garrantzi gutxiago duela onartzen dute, eta jarduera maskulinoak egiten dituzten neskekin enpatizatzeko zailtasuna dute.
- Mutilak:
 - Garrantzitsuagoak jarduera maskulinoa egiten badute.
 - Ez badute jarduera maskulinorik egiten: gizarte-zigorra.

- Inbasiboa
- Erasotzailea
- Lehiakorra
- Bidegabekia:
 - Neskei ez zaie baloia pasatzen / neskei baloia kentzen zaie.
- Errespetugabea: irainak

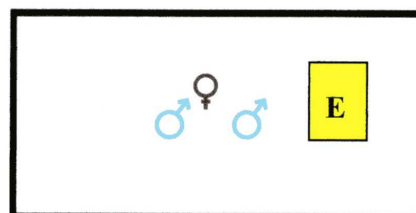
PATIOA

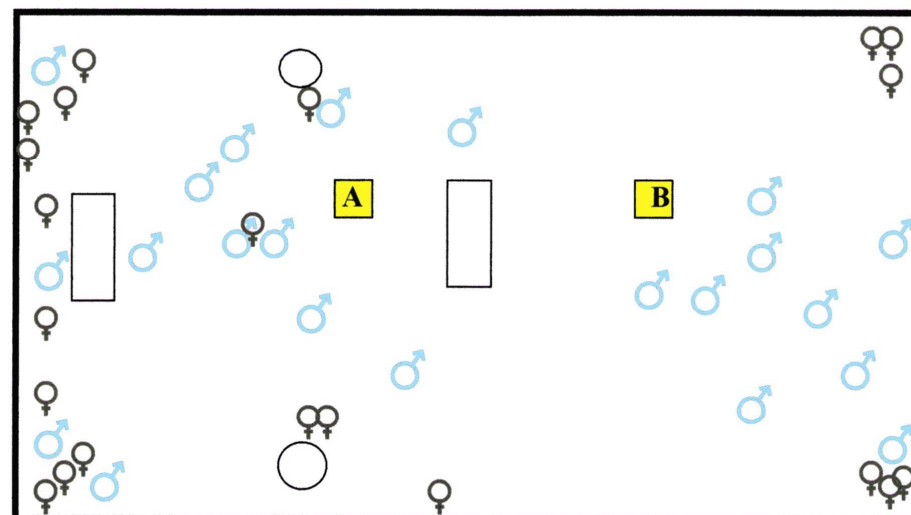
PING-PONG GELA

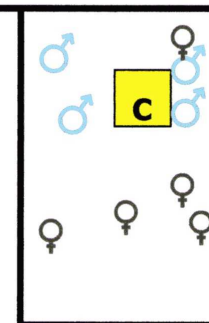
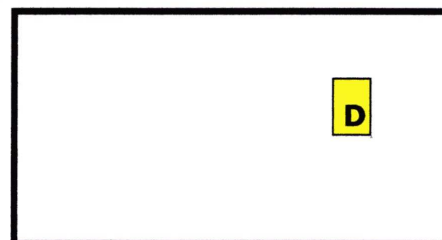
FRONTOIA

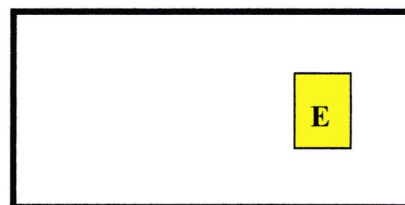
PATIOA

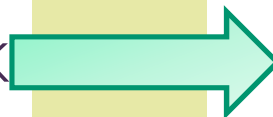
PING-PONG GELA

FRONTOIA

AUKERATZEKO ZAILTASUNAK

Ondorioak

- Autoestimua eta autokontzeptu positiboak gutxiagotu egiten dira.
- Estereotipo sexistak indartu egiten dira.
- Kirol hori utzi egiten dute, bai eta inposatua ez den beste edozein kirol-jarduera ere.
- Nori aplikatzen diote zigorra: indarkeriazko jokabideak, erasokorrak eta abar indartzen dira; enpatia gutxitzen da...

- Gizarte-zigorrari beldurra.
- Gizarte-zigorratik utzikeria: autoestimua.
- Gogoko kirolean jarraitzeko aukerarik ez izatea (ez dago talde mistorik, ezin dute federatu...).

ENTRENAMENDUAK ETA PARTIDAK

➤ Ondorioak

- Autoestimuan eta empatian eragina.
- Talde-lanaren ikuskerarik ez dago.
- Presioari aurre egiteko baliabideak falta.
- Rolen onarpena: maskulinoa-agresiboa-indartsua; neska-baldarra-ahula.
- Neskak: bigarren mailakoak.
- Mutilei gehiago eskatzen zaie, eta haienganako agresibitatea handiagoa da.
- Gehiegizko presioa txiki-txikitatik.
- Mutilei kritika handiagoak.
- Neskak ikusezin bihurtzen dira, baina batzuetan irainak jasotzen dituzte: traketsa, *makala*
- Senideen aldetik agresibitatea eta eskakizunak.

ELKARTEAK

Sexu-
arrazoiagatiko
bereizkeria

Baliabide ekonomikoen banaketa

Materialaren banaketa

Zerbitzuen banaketa: bidaiak...

Informazioaren eta aukeren
administrazioa

Zenbat eta zaharragoak izan:
ordutegiak, instalazioak,
ekitaldiak, laguntza erabiltzeko
aukera

Batzordeak: ez dago
parekotasunik, eta
parekotasuna badago, zaila da
emakumeak prestigiozko
postuetan edo erabakiak
hartzeko postuetan egotea.

Kirol-erakunde publikoak

- Publizitate sexista (irudiak ere kontuan izan behar dira).
- Hizkuntza sexista.
- Aldagelak, bainugelak.
- Makinak.
- Eskaintza.
- Haurtzaindegia versus ordutegiak (erantzunkidetasuna).

Helduen kirola

- Araututako lehiaketetan kirola egiteko aukerarik ez.
- Lizentzia profesionalak eskuratzeko aukerarik ez.
- Soldata edo pareko soldata izateko aukerarik ez.
- Baliabideetan berdintasuna izateko aukerarik ez: bidaiak, ordutegiak...
- Publizitatea eta gizarte-prestigioa izateko aukerarik ez
- Erabakiak hartzeko aukerarik ez
- Atzerriko taldeetan egoera hobetzeko aukerarik ez

Iturriak:

- Diagnóstico del sexismo en el deporte. SORTZEN CONSULTORÍA & ONDARRUKO UDALA. 2011. Sarean.
- Fomentando la igualdad en el deporte. SORTZEN CONSULTORÍA & IGORRAKO UDALA. 2012. Sarean.